І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го БЕРЕЗНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 23, 1965 No. 54. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 22 березня 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ЗМОБІЛІЗУВАВ 20-го БЕРЕЗНЯ 4,000 ВОЯКІВ на те, щоб вони могли охороняти демонстраційний похід із Селми до Монтґомері, який почався в неділю 21-го березня і який триватиме п'ять днів. Президент заявив на пресовій конференції, що забезпечити порядок під час демонстраційного маршу повинен був алабамський губернатор Джордж С. Воллес. Марш започаткували 3,200 осіб, але число демонстрантів готове дійти до 20,000, коли вони дійдуть до стейтової столиці. Генерал бригади Ґейрі В. Ґреґем найменований польовим командантом відділів Крайової Ґвардії та армійських з'єднань під час демонстраційного маршу.

21-го БЕРЕЗНЯ ПОЧАВСЯ ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ ПОХІД ІЗ СЕЛМИ ДО МОНТҐОМЕРІ, і в першому дні демонстранти зробили 8 миль. Похід очолює д-р Мартин Лютер Кінґ, побіч нього йде підсекретар Об'єднаних Націй д-р Ралф Дж. Банч, президент нюйоркської Міської Ради Пол. Р. Скрівейн; інші визначні особи йдуть в перших рядах. Похід має бути в четвер в Монтґомері, де передасть петицію губернаторові Джорджові Воллесові. Похід вийшов із методистської церкви в Селмі. Вояки армії та Крайової Ґвардії дбають про те, щоб демонстранти могли спокійно маршувати.

21-го БЕРЕЗНЯ З ПОВНИМ УСПІХОМ ВИПУЩЕНО ПОВІТРЯНИЙ КОРАБЕЛЬ РЕЙНДЖЕР 9, який в середу 24-го березня має зблизитися до Місяця та робити світлини поверхні тієї пляндети, щоб пізнати могли науковці її поверхню. Рейнджера випущено за допомогою ракет-підсилювачів Атлас-Еджіна, і 70 мінут після випущення космічний корабель з успіхом відорвався від ракети і полетів згідно з пляном. Рейнджер 9 має робити світлини головним чином околиці кратера Альфонса, бо з нього мають виходити якісь гази.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ СПОСОБІВ І ЗАСОБІВ МАЙЖЕ СКІНЧИЛА ПРАЦЮ НАД ПРОЄКТОМ МЕДИЧНОЇ ОПІКИ і вже в середу 24-го березня зможе бути загальне голосування над цілою програмою, згідно з якою медична й шпитальна опіка над особами у віці понад 65 років відбуватиметься коштом соціяльного забезпечення, як це проєктує уряд. Мають бути збільшені вкладки до соціяльного забезпечення. Крім того Комісія додає від себе поправку, щоб пенсіонери могли ще забезпечуватися за доплатою $3.00 місячно на те, щоб мати гроші на заплату гонорарів лікарям.

ЗАКОН ПРО РЕЄСТРАЦІЮ НЕГРИНЯТСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ НЕ ВІДНОСИТЬСЯ ДО ПОРТОРІКАНЦІВ в Ню Йорку — заявив головний прокуратор Каценбах в Конституційній Підкомісії, бо в Ню Йорку завжди було зареєстрованих більше як 50 відсотків виборців. В 7-ох південних стейтах має бути зовсім скасований або дуже легкий тест із знання англійської мови при реєстрації. Багато порторіканців в Ню Йорку не можуть зареєструватися, бо не знають англійської мови. Ню Йорк сам повинен зменшити вимоги тесту, або може діяти Конґрес в дусі 14-ої поправки до Конституції, яка обороняє виборчі права. Але порторіканці не є покривджені на основі „раси" і „кольору" шкіри, про що говорить 14-та поправка.

Д-Р СІДНЕЙ ҐОЛДСМИТ ПРОДУКУЄ ВАКЦИНУ З ЛЮДСЬКИХ ПРОТИТЕТАНІВСЬКИХ АНТИТОКСИН. Філядельфійський лікар вже опатентував свій винахід. Досі вакцину для щеплення проти тетануса продукували з антитоксин тварин (коней, овець або волів), але вона могла мати і злі бічні наслідки. Застрики тетанусової вакцини дається на те, щоб рани не діставали інфекції. Адміністрація Харчів і Ліків затвердила цей винахід, і вакцина буде на ринку при кінці цього року.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ, МАЙКЕЛ СТЮАРТ, ПРИБУВ ДО ВАШИНҐТОНУ в минулу неділю 21 березня ц. р. на дводенні наради з державним секретарем Діном Раском і президентом Джансоном. Стюарт переводив в минулому тижні впродовж чотирьох днів розмови з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком і він поінформує лідерів ЗДА про становище СССР до справи В'єтнаму. Британія і СССР були спонзорами міжнародних конференцій з рр. 1954 про Індокитай і 1962 про Ляос і Британія була б рада скликати знову таку конференцію, — СССР відмовився співпрацювати у цьому. Справи Кіпру, Малайзії й ізраїльсько-арабського конфлікту мають становити дальші теми нарад з британським міністром у Вашинґтоні.

ПРОТИВНИК ДЕ ҐОЛЛЯ, ПОСАДНИК МАРСЕЮ, ВИГРАВ ВИБОРИ. В минулу неділю відбулись вирішні вибори до міських і громадських рад у Франції. Гастон Дефер, соціял-демократ, посадник другого найбільшого міста у Франції Марсей (Марсилія) здобув на чолі своєї листи 43 мандати з-посеред всіх 63-х. Ця перемога скріплює його кандидатуру на президента Франції, як противника де Голля. У Парижі де-голлісти теж не змогли здобути більшости в тамошній міській раді.

ІНДОНЕЗІЯ СКОНФІСКУВАЛА ТРИ ЗАКОРДОННІ НАФТОВІ КОНЦЕРНИ, з них два американські. Офіційно заявлено, що ті концерни забрано „під індонезійське управління", але насправді це рівняється конфіскації й націоналізації, якої віддавна домагалися Москва й індонезійські комуністи. Вартість загарбаних концернів рівняється 300 мільйонам долярів. Західні кола все ж сумніваються, чи індонезійський уряд заступить американських і британських керівників власними, бо ті концерни давали державі, у формі податків коло 100 мільйонів дол. річно.

ТУРЕЦЬКИЙ ПРЕМ'ЄР СУАТ ГАЙРІ УРҐУПЛЮ ЗВЕРНУВСЯ ДО ГРЕЦЬКОГО УРЯДУ з пропозицією повести безпосередні переговори задля мирного полагодження проблеми Кіпру. Грецький прем'єр Георґ Папандреу, не відкидаючи турецької пропозиції, пригадав, що існує мировий посередник від ОН, Ґальо Пляза Лассо, якому треба влегшити його — до цього часу невдачну — місію. Шанси замирення на Кіпрі значно зросли.

ВЗАЄМИНИ МІЖ МОСКВОЮ І ПЕЙПІНҐОМ ЗНОВУ ЗАГОСТРИЛИСЬ: Китайські комуністи назвали недавній з'їзд 19-ох компартій у Москві „нелегальним", назвавши прихильних Москві міжнародних комуністів „схізматиками", — а совєтська аґенція ТАСС назвала „фарсою" тріюмфальне прийняття, що його в Пейпінґу уладили китайським студентам, що їх ніби потурбувала совєтська поліція під час демонстрації, уладженої азійсько-африканським студентам в Москві 4 березня ц. р.

ЯПОНІЯ ВИСЛАЛА СВОГО ОБСЕРВАТОРА ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ. Колишній японський амбасадор у Британії, Шумічі Матсумото, виїхав до Південного В'єтнаму, як спеціяльний делеґат прем'єра Ейнаку Сато для перевірення наочно тамошньої ситуації і звітування японському урядові. Японія підтримує становище ЗДА супроти В'єтнаму.

МАЙНО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ПЕРЕСТУПИЛО СУМУ 30 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ, РОЗГЛЯДАЮЧИ І СХВАЛЮЮЧИ РЯД ФІНАНСОВИХ, ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ТА ВИДАВНИЧИХ ПРОБЛЕМ І ВИСЛУХАВШИ ЗВІДОМЛЕННЯ РЕД. А. ДРАГАНА З ДВОТИЖНЕВИХ ВІДВІДИН В ЕВРОПІ

Джерзі Сити. — Майно Українського Народного Союзу вже переступило суму 30 мільйонів долярів — ствердив головний касир Роман Слободян на нарадах Головного Екзекутивного Комітету цієї великої організації, що відбулися тут у приміщеннях її головної канцелярії впродовж цілого дня минулої п'ятниці, 19-го березня. У нарадах, що їх відкрив і ними проводив гол. предсідник Йосип Лисогір, взяли разом з ним участь усі інші екзекутивні урядовці: заступники головного предсідника інж. Степан Куропась і пані Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох та гол. касир Роман Слободян, як також ред. А. Драган.

На початку нарад п. Й. Лисогір подав характеристику загального стану і розвитку УНСоюзу в усіх трьох ділянках його активности: господарській, фінансовій та культурно-видавничій. Характеризуючи фінансовий стан і розвиток УНС, п. Й. Лисогір зокрема ствердив, що УНСоюз є вже виразно забезпеченевою установою для живих, а не померлих, доказом чого може послужити факт, що в минулому році виплачено 618,543.-01 долярів дозрілих забезпеченевих грамот для живих членів, а 579,801.27 долярів посмертних запомог для спадкоємців по померлих членах. В організаційному відношенні минулий рік не виправдав усіх наших надій, але й він виказує поважний розвиток. Загально збільшено кількість членства, але була деяка втрата в активних членах. Стан вимагає деякої перевірки та нової ініціятиви й нової акції. Із конкретних справ гол. предсідник поінформував, що вже приготовляється виплата дивіденд членам, висота яких в цьому році буде така сама, як у минулому. Загальна сума цих дивіденд виноситиме 310,000.00 дол. Існує можливість дальшого підвищення висоти дивіденд у найближчих роках, мабуть уже в наступному році. Друкується вже нова форма забезпеченевих грамот, що їх видаватиметься з початком липня. Це включає також грамоту на нову форму т. зв. часового забезпечення. Друкується також нова книжечка вкладок. Багато уваги віддав звітодавець таким справам, як праця головної канцелярії, можливості нового приміщення для неї, організаційним проблемам, зокрема в Канаді, справі річних нарад Головного Уряду в половині травня та ін. Головний предсідник в дальшому інформував про стан видавництва „Свобода" та виховно-відпочинкової оселі „Союзівка", яка вже приготовляється до нового вакаційного сезону. Також і цього року там будуть влаштовані літні табори для дітей, що триватимуть від 26-го червня до 17-го липня для хлопців, від 18-го липня до 18-го серпня для дівчат, а 9-го серпня почнуться чотиротижневі курси українознавства.

Гол. касир Р. Слободян, звітуючи за фінансовий відділ, ствердив на початку, що майно УНС вже переступило 30 мільйонів долярів та подав детальний його стан в прибутках і розходах. Із звіту гол. касира виходить, що майно УНСоюзу в 1964-му році збільшилося на 1,209,268.49 дол., себто на майже пів мільйона (420.000 дол.) більше, ніж у попередньому, 1963-му році. Подаючи стан поодиноких фондів УНС, звітодавець згадав, що Фонд Наглої Потреби, на який складаються виключно добровільні пожертви від членів УНС, збільшився до 20,915.75 дол. Найбільша сума, бо 28 з половиною мільйонів долярів належить до т. зв. посмертних фондів. У минулому році збільшилися всі фонди, за виїмком адміністраційного та захисту-сиротинця. В дальшому головний касир поінформував про нові інвестиції в бондах та гіпотечних позичках, як і пляновані дальші інвестиції.

Гол. секретар д-р Ярослав Падох з'ясував організаційний стан і розвиток УНСоюзу в минулому році та зокрема в двох перших місяцях цього року, подаючи його аналізу та вигляди на майбутнє. До важливих організаційних проблем зарахував звітодавець справу активізації неактивних відділів та добору активних відділових урядоців. Перебіг та постанови ряду відбутих нарад і зборів Окружних Комітетів заповідають кращі успіхи в дальшій організаційній праці в цьому передконвенційному році. Ряд нових організаційних заходів плянує та поступово здійснює Екзекутива й Головна Канцелярія. В цьому році вже зорганізовано один новий Відділ УНС (у Кемден, Н.Дж.), а в стадії організації є три нові Відділи. Плянується окреме відзначення успішних організаторів та тих членів-піонерів, що є в УНСоюзі 50 і більше років. Таких є тепер 632.

Ред. А. Драган поінформував Екзекутиву про свої двотижневі відвідини в Европі, зокрема про свою участь в урочистостях інсталяції кардинала Йосифа Сліпого в Римі та про свої відвідини в Сарселі і розмови з проф. д-ром Володимиром Кубійовичем, головним редактором Англомовної Енциклопедії Українознавства, яку публікує на кошт УНСоюзу видавництво університету в Торонті та другий том якої вже тепер приготовляється до друку.

Усі звіти були предметом основного обговорення та відповідних рішень.

Союз Українських Купців і Підприємців у Ню Йорку відбув свої Загальні Збори

Ню Йорк. — В неділю 21-го березня ц. р. відбулися тут річні Загальні Збори Союзу Українських Купців і Підприємців, що ними проводила президія в складі адв. Романа Олесницького — голови Е. Куровицького — заст. голови й Р. Іваницького — секретаря. Звіт уступаючої Управи із діяльности, що його склали голова Союзу, Яр. Пастушенко, заст. голови Е. Куровицький та секретар Управи п-ні Ір. Гошовська, прийнято уділенням абсолюторії і висловленням признання. Нову Управу Союзу обрано в складі: Яр. Пастушенко — голова, Е. Куровицький — заст. голови і діловод організації, Вол. Дармохвал — секретар, Ір. Гошовська — скарбник, Р. Крупка — діловод преси і М. Пирський та І. Кифор — члени Управи. До Контрольної Комісії увійшли: О. Диба, С. Савчук та Р. Іваницький і до Товариського Суду — Анастазія Бродін й І. Каюк разом із правним дорадником адв. Р. Олесницьким. Подрібний плян праці Союзу буде обговорений на ширших сходинах членів, що відбудуться наприкінці квітня або з початком травня ц. р.

ВРАЖЕННЯ І СПОСТЕРЕЖЕННЯ З ЕВРОПИ

З уваги на більшу кількість актуальних нових матеріялів у цьому числі „Свободи", враження і спостереження ред. А. Драгана з його відвідин в Европі продовжуватимуться в наступному числі.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА ОДНОДУШНО ПІДДЕРЖУЄ ІДЕЮ СТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО ПАТРІЯРХАТУ, З'ЯСОВУЄ СВОЄ СТАНОВИЩЕ В АКТУАЛЬНИХ СПРАВАХ

Ню Йорк. — Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своїх нарадах минулої суботи, 20-го березня однодушно схвалила резолюцію, в якій висловлюється подяку Папі Павлові VI за найменування митрополита-ісповідника Йосифа Сліпого верховним архиєпископом та наділення йому кардинальської гідности й висловлюється „глибоку надію на те, що з огляду на визнання ролі Східніх Церков під час третьої сесії Вселенського Собору минулої осені й схвалення окремим декретом їх окремішньої схеми, Український Католицький Патріярхат буде встановлений". Рада Директорів УККА схвалила рівночасно у формі резолюцій з'ясоване проф. Левом Добрянським, президентом УККА, повторення основних принципів становища і політики УККА в інших актуальних справах, включно із справою обговорюваних тепер публічно контактів та зустрічей із відвідувачами з-поза залізної заслони.

Проф. Лев Добрянський

[Резолюція в справі Українського Католицького Патріярхату, як і з'ясоване в резолюціях повторення принципів УККА надруковані в цілості на іншому місці в цьому числі „Свободи".]

Засідання Ради Директорів УККА відбулося в готелі Статлер-Гілтон та тривало від 11-ої перед полуднем до год. 6-ої ввечері. Проводив нарадами екзекутивний віце-президент УККА п. Йосип Лисогір і в цих нарадах взяли участь головно члени Ради Директорів з ближчих стейтів: Ню Йорку, Ню Джерзі і Пенсильвенії. Із дальших стейтів були приявні та взяли участь в нарадах пані Марія Квітковська з Дітройту й інж. Степан Куропась з Шикаґо. На початку нарад полагоджено деякі формальності, зокрема запропоновані деякими складовими організаціями УККА зміни в їх репрезентації в Раді Директорів. Після відчитання та прийняття — з деякими поправками і доповненнями — протоколу з попередніх нарад, основну доповідь про акцію і становище УККА в різних актуальних політичних справах виголосив президент УККА проф. Лев Добрянський.

Доповідь проф. Л. Добрянського складалася з двох основних частин: звіту про різні акції УККА в Вашинґтоні та із згаданого поновного з'ясування принципів та становища УККА в різних політичних справах.

Звіт проф. Л. Добрянського

У першій частині своєї доповіді проф. Л. Добрянський поінформував Раду Директорів УККА про такі важливі справи й його акції в Вашинґтоні:

1. Від деякого часу Сенатська Правнича Комісія збирає матеріяли та переслухує знавців у справі „не-російських меншостей в СССР". Зібрані матеріяли будуть видані окремою публікацією Конґресу ЗДА та становитимуть важливий джерельний матеріял про національностеві відносини в совєтській колоніяльній імперії. Відрадним і надійним явищем треба вважати вже сам факт, що Конґрес ЗДА цими справами інтересується.

2. Сенатор Томас Додд з Коннектикат збирає відповідні джерельні матеріяли про поповнені большевиками скритовбивства на територіях інших країн. Одне з головних місць у цих матеріялах займає „справа Сташинського", який з наказу совєтського уряду поповнив на території Західньої Німеччини злочин скритовбивства на провідних діячах українського націоналістичного руху: д-рові Левові Ребетові та на Степанові Бандері. Ці матеріяли, що вже є в підготові до друку, будуть представлені відповідним сенатській і палатній комісіям для евентуальної дальшої акції.

3. Сенатська Комісія закордонних справ під проводом сенатора Фулбрайта вже в минулій каденції Конґресу ЗДА започатувала і тепер продовжує розгляд справи торгівлі між большевицьким Сходом і вільним Заходом. Вислухано ряд свідчень кваліфікованих знавців, а одним з них був д-р Л. Добрянський, професор економії на Джорджтавнському університеті в Вашинґтоні. Проф. Добрянський зайняв у цій справі становище, щоб східньо - західні торговельні взаємини використати відповідно для справи волі та змагання до волі поневолених Москвою народів. Це становище мало широкий відгомін не тільки в Конґресі ЗДА, але й серед американської публіки та є побажаним доповненням дотеперішніх заходів і зусиль в користь визвольних змагань поневолених націй.

4. УККА цим разом взяв уже участь у працях т. зв. Ад Гок Комітету в справі ратифікації договорів про людські права та проти народовбивства. Початково проф. Добрянський мав деякі застереження до цього Комітету, зокрема з уваги на те, що в ньому зараховано до народовбивства не тільки масові злочини нацистської Німеччини та червоної Москви, але й скинення американських атомових бомб на Гірошіму. Все ж таки ці справи можна буде краще з'ясувати, беручи участь у працях Комітету, а приспішення ратифікації відповідних міжнародних договорів Конґресом ЗДА лежить також у загальному інтересі. У нарадах цього Комітету з початком цього місяця вже взяли участь репрезентанти УККА.

5. УККА бере активну участь та повинен її продовжувати в працях Все-Американського Комітету для поборювання большевизму, що включає зокрема протидіяння комуністичній пропаґанді й інфільтрації в американських університетах.

6. Уже від деякого часу в Конґресі ЗДА „то вирина, то потапа" справа поширення совєтської консулярної сітки в Америці та американської в СССР. Вона вже була на порядку нарад в попередній каденції Конґресу і є тепер у комісіях. Проф. Добрянський очікує, що він свідчитиме в цій справі. Він є проти поширення консулярної сітки, але плянує запропонувати альтернативу: відкриття американських амбасад в Києві, Мінську та інших не-російських республіках СССР. З боку голови Сенатської комісії закордонних справ сен. Фулбрайта був натяк, що тимчасово переслухань в цій справі ще не буде.

7. День Української Незалежности, що його вже від років відзначає Конґрес ЗДА та стейти і міста 22-го січня є важливим засобом популяризації державного передрішен-

(Закінчення на сторінці 3-ій)

РЕЗОЛЮЦІЯ РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА В СПРАВІ ПАТРІЯРХАТУ

Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своєму засіданні в суботу, дня 20-го березня 1965 року в м. Ню Йорку, вислухавши доповіді проф. Л. Добрянського про напрямні політики Українського Конґресового Комітету Америки, прийняла одноголосно слідуюче:

1. Рада Директорів УККА, говорячи в імені більш як 2-ох мільйонів американських громадян українського п о х о дження, висловлює сердечну подяку Його Святості Папі Павлові VI-му за підвищення до гідности кардинала Високопреосвященного Йос и ф а Сліпого, Верховного Львівського Архиєпископа і Галицького Митрополита, відзначаючи тим актом Українську Католицьку Церкву, Еміненцію Кардинала Йосифа Сліпого і український нарід взагалі.

2. Рада Директорів УККА висловлює цим свої щиросердечні привітання й найкращі побажання И. Е. Кир Йосифові Сліпому з нагоди його номінації Верховним Архиєпископом та піднесення до гідности Кардинала, одне з найвищих відзначень в Католицькій Церкві, як знак признання за його вірність Христовій Церкві, за що він терпів великі страждання з рук московських комуністичних тиранів через 18 літ.

3. З огляду на те, що як Українська Католицька Церква, так і Українська Православна Церква відіграють видатну й важливу ролю в житті Українців у вільному світі, Рада Директорів УККА закликає всіх членів УККА співпрацювати у тісному контакті з їхніми церковними ієрархами, щоб зміцнити Церкву у втіх їх діяннях.

4. Рада Директорів УККА висловлює глибоку надію на те, що з огляду на визнання ролі Східніх Церков під час третьої сесії Вселенського Собору минулої осени і схвалення окремим декретом окремішньої схеми, Український Католицький Патріярхат буде встановлений, тим більше, що Українська Католицька Церква є найбільш чисельною Церквою між Східніми Церквами, нараховуючи понад 5 мільйонів вірних. Таким чином Українська Католицька Церква матиме запевнене належне місце в Вселенській Католицькій Церкві, й також у важливому екуменічному русі по всьому світі. Креований Український Католицький Патріярхат завершив би суверенну самоуправу Української Католицької Церкви, а тим самим пригадав би світові про необхідність віднови суверенних прав для цілого Українського Народу.

5. Рада Директорів УККА висловлює надію на те, що Українська Православна Церква буде стреміти до створення Українського Православного Патріярхату, що Рада Директорів УКК уважає надзвичайно важливим із загально - українського погляду.

РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ ДИРЕКТОРІВ УККА

Рада Директорів Українського Конґресового Комітету Америки на своїх нарадах в готелі Статлер - Гілтон в Ню Йорку дня 20-го березня 1965 року однодушно прийняла й одобрила такі поновні ствердження принципів свого становища і своєї політики, з'ясовані президентом УККА проф. Левом Добрянським:

1) Український Конґресовий Комітет Америки є всеціло американською установою із першим та головним завданням дбати про добробуття і безпеку З'єднаних Держав Америки.

2) Тому, що найбільшою загрозою для ЗДА є комуно-московський імперіялізм, черговим завданням УККомітету є змагання до рішучої і остаточної ліквідації того імперіялізму - колоніялізму. Для цієї мети УККомітет повинен змагати до повної мобілізації всіх сил, зокрема українських та інших не-російських поневолених націй.

3) З цього випливає чергове завдання УККомітету: постійне вдержування і скріплювання зв'язків з вільними українцями та їх установами в світі.

4) Для цієї мети — скріплення безпеки ЗДА та ліквідації комуно - московського імперіялізму і колоніялізму, УККомітет повинен вдержувати, поширювати та закріплювати зв'язки з іншими крайовими американськими установами з такими самими цілями та активно координувати з ними свою працю.

5) Мавши такі головні цілі — безпеку ЗДА і ліквідацію комуно - московського імперіялізму та колоніялізму — УККомітет повинен, у межах можливостей, оминати дебат на теми територіяльних проблем між поодинокими націями, поневоленими тим імперіялізмом і колоніялізмом.

6) Український Конґресовий Комітет Америки, для конечної мети організаційної сили і постави, мусить здійснювати дійові принципи та зайняти становище до питання встановлювання зв'язків з будь-якою культурною делеґацією з-поза залізної заслони. Ці принципи такі: 1) жадна організація чи група, що є членом УККомітету Америки, не може давати публічного форуму для будь-якої такої червоної делеґації або її члена та 2) жаден член керівних органів будь-якої організації, що є членом УККомітету, не може входити в будь-які зв'язки з такими червоними репрезентантами в будь-якому публічному контексті обставин. Якщо будь-яка організація, що є членом УККомітету, чи член його керівних органів матиме трудність, щоб оминути потурання таким „культурним контактам", вона чи він, виходячи з розуміння моральної відповідальности у відношенні до УККомітету та його ж членства, повинні зрезиґнувати чи відмежуватись від праці і життя УККА. Порушення цих дійових принципів УК-Комітету може довести тільки до акції Екзекутиви УК-Комітету відносно такої резиґнації чи відмежування.

7) УККА не визнає засади про загальну вину і відповідальність російського народу за всі злочини комуністичного режиму та його колоніяльного імперіялізму. УККомітет є проти цього колоніялізму та імперіялізму, а не проти російського народу, як такого.

8) УККомітет вважає, що тільки розчленування комуно-московської колоніяльної імперії і створення ні від кого незалежних, суверенних національних держав включно з російською на етнографічних територіях тих народів може створити передумову тривкого миру в світі.

9) УККомітет визнає, що Україна, Білорусь, Вірменія, Грузія та інші не-російські народи уже законно самовизначилися, створивши свої суверенні держави на своїх територіях. Це їхнє самовизначення було насильно заперечене агресією комуно-московського большевизму і тому змагання до привернення того самовизначення є головною метою української та інших поневолених націй, а метою УККА є допомога в змаганнях до тієї мети.

10) УКонґресовий Комітет уважає, що в теперішньому економічному і технологічного розвитку, в найкращому інтересі всіх націй і країн є змагання до поступової федерації европейських і азійських країн. Передумовою цих змагань є визволення всіх поневолених націй, бо тільки добровільні тісніші взаємини між вільними і суверенними націями, як рівних між рівними, може становити тривку базу міжнародної співпраці і тим самим тривкого миру в світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Людина в космосі

Російські большевики осягнули новий поважний науковий, а ще більший політично-пропагандивний успіх, провівши уперше в історії світу експеримент із завішенням людини „люзом" у космосі: сполучений линвою із космічним кораблем „Восход II", підполк. Алексєй Леонов перебував коло 10 хвилин поза кабіною, „мандруючи" чи „плаваючи" в космосі із швидкістю коло 5 миль на секунду, в спеціяльному одязі з запасом кисню та охороною проти нищівного соняшного проміння. Можна було спостерігати на екранах телевізорів, як Леонов вихотив з кабіни, в яких позах перебував поза нею і як вертався до кабіни. Цим експериментом перевірено практичні можливості порушування людини в космічному просторі, де нема притягання Землі і де людина невагома. Очевидно, що в такому безпрецедентному експерименті наражаються на смерть обидва астронавти — і той, що перебуває поза кабіною, і той, що в ній залишається. Тому треба признати винахідливість керівників такого експерименту і відвагу його виконавців.

Зрештою, це не вперше большевики доказали, що, випередивши Америку на 5 років в удосконалюванні німецького винаходу керованих ракет, не дають себе наздогнати. 4-го жовтня 1957 р. вони випустили першого „Спутніка" вагою лише 184 фунти. 12 квітня 1961 р. вистрелили в космос у кабіні першу людину, 11 і 12 серпня 1962 р. влаштували „зустріч" двох астронавтів у двох окремих сателітах, 16 червня 1963 р. вислали в космос першу жінку, врешті 12 жовтня мин. року зробили експеримент із трьома особами в одній кабіні космічного корабля. Кожний із цих осягів давав Совєтам поважний агітаційний атут, як ніби „передової країни світу", особливо на примітивному азійсько-африканському терені.

Звичайно, всі ті, які захоплюються такими совєтськими успіхами, забувають, що були і є вони можливими тільки завдяки безпощадному експлуатуванню всіх колоній, що становлять совєтську імперію і підпорядковані московському центрові. Забувають при тому курйозний парадокс, який постав у вислідi плянової політики — всі ресурси давати на військові та пропагандивні цілі з повним нехтуванням життьових потреб населення. Тому в СССР донині мільйони людей мусять крадіжками втримувати себе при житті, все ще стоять черги за харчами, по кілька родин живуть в одному помешканні, туристи до СССР возять з собою мило, зате космонавти розгулюють між плянетами.

Розкладання еміґрації

Польський еміґраційний публіцист Станіслав Пачинський опублікував у нюйоркському щоденнику „Нови Сьвят" в числах з 18 і 19 березня ц. р. цікаві ревеляції про підривно-розкладову роботу, що її проводить серед польської еміґрації в Европі, ЗДА та інших країнах світу Товариство взаємин з еміґрацією — „Польонія", такого самого типу й характеру, як Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном, що їх централею є совєтський Комітет культурних зв'язків із співвітчизниками за кордоном — шпигунсько-диверсійна установа, яка діє під проводом КҐБ.

Діяльність польського Товариства взаємин з еміґрацією, що його названо для дезорієнтації широких еміґраційних мас „Польонією", не обмежується „культурними зв'язками". Воно ставить собі куди ширші завдання, для виконування яких творяться різнородні товариства й комісії, усі в основному залежні від берлінської централі. Так, для праці серед польських науковців на еміґрації створено при Академії Наук у Варшаві Комісію дослідів над проблемами закордонної Польонії. При режимному Товаристві розвитку Західніх Земель засновано Комісію Закордонної Польонії із завданням з'єднувати еміґрацію для різних режимних акцій. При Союзі Польських Журналістів постав спеціяльний „Клюб Польонійних Проблем", до праці в якому притягнено не тільки крайових, отже режимних журналістів і працівників радіо, але й численних еміґраційних публіцистів та письменників. При польських університетах, де студіює багато польських студентів із ЗДА й інших країн Заходу, діють „Клюби Еміґраційної Молоді", які вишколюють прокомуністичних активістів і пропаґандистів. Останнім часом під керівництвом самого міністра внутрішніх справ Польщі і керівника польської політичної поліції ген. Мєчислава Мочара зорганізовано „Союз борців за свободу і демократію", що об'єднує колишніх комбатантів і головним своїм завданням ставить встановлювання зв'язків із польськими комбатантськими організаціями за кордоном. Усі названі і багато інших подібних організацій мають своїм головним завданням демобілізувати польську еміґрацію в її ворожому ставленні до комуністичного режиму в Польщі і викликати прихильні до нього настрої.

Деякі симптоми подібної організаційної активности московсько-берлінської централі запримічується також і на відтинку української еміґрації. І тому треба рахуватися з тим, що такі ж, як і серед поляків, режимні експозитури почнуть поставати для розкладу українських еміґраційних науковців, журналістів, комбатантів і студентів. Загрозу цього треба глибоко усвідомити, щоб своєчасно дати належну відсіч усім такого роду розкладовим затіям.

„ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ" У НІМЕЦЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

Мюнхен. — 10-го березня відбулися дебати в боннському парляменті. Цієї дискусії ждали не тільки громадяни Німеччини: цілий світ прислухався до того, що писалося перед засіданням парляменту 10 березня в німецькій пресі і що говорилося на пленарній сесії законодатного органу.

Темою дискусії було передавнення відповідальности за злочини, що їх поповнили виконавці наказів і „законів" Гітлерового режиму, зокрема супроти народів „нижчих рас". 8-го травня 1965 р. минає термін відповідальности, встановлений німецьким парляментом на 20 років від 8 травня 1946 р. Однак стверджено, що виконавці тих страшних злочинів далеко не всі притягнені до судової відповідальности: одні з цих катів виеміґрували, другі скрилися під фальшивими прізвищами. Амнестія дала б змогу душогубцям виринути з свого „підземелля" і глумитися з законів демократичної держави, що надала їм усі права й привілеї громадян вільної республіки.

Дискусія в парляменті крутилася навколо головної проблеми: чи може законодатна установа видати закон, що має зворотну силу? В науці права карний новий закон має діяти тільки на майбутність. Уважається, що притягати людей до відповідальности за порушення законів і розпоряджень можна лише тоді, коли ці проступки сталися після видання цих законів. Наприклад, коли яка - небудь держава заборонить на своїй території уживання алькогольних напоїв, то за торгівлю й уживання цих напоїв перед виданням такого закону суд не сміє карати громадян.

Міністер юстиції Бухер і його фракція Вільних Демократів обстоювали в парляменті тезу, що Західня Німеччина видала закон про 20-літню тривалість відповідальности за злочини, і тепер, з огляду на право, не можна зміняти той закон. У партіях Християнських Демократів і Християнських Суспільників були різні думки про передавнення. Соціял - демократи виступили одностайно за скасування закону про 20-літню тривалість відповідальности за злочини убивства і народовбивства.

Міністер Бухер заявив у парляменті, що від 1945 р. в Німеччині покарано 80.000 німців — слуг диктаторського режиму, які брали участь у злочинах проти людяности. Він уважає, що злочинців того типу лишилося дуже мало а тому не радив міняти конституції Федеративної Республіки.

Молодий посол партії Християнських демократів Бенда вніс пропозицію: „Карне переслідування злочинів не підлягає передавненню, якщо за такі злочини належить кара досмертної тюрми".

Велике враження справила в парляменті промова соціял-демократичного посла Арндта. Це була свого роду душевна сповідь людини, що пережила 12 років тиранії Гітлера і бачила злочини того нелюдського режиму. Арндт — визначний правник, і він відрізняє „воєнні злочини" від „масових убивств". Знищення 135 тисяч людности Дрездену англійськими й американськими бомбами в лютому 1945 р. Арндт назвав воєнним злочином, продиктованим жадобою перемоги. Але то була війна. Інша річ — масові убивства. „Ми не були в стані війни з жидівськими жінками й немовлятами на їх руках, — сказав Арндт, — це був акт убивства, запляновано́го і холоднокровно виконаного цілим апаратом держави".

Арндт ствердив, що про нищення жидів та інших народів режимом Гітлера знали в Німеччині. Він визнає свою моральну слабість: „Слухайте, я не вийшов на вулицю і не кричав голосно, коли бачив, як вони вивозили наших жидів, я не причепив жовтої зірки і не сказав: „Беріть мене також".

Інакше поступили німкені в Берліні, що були замужем за жидами, — казав Арндт. — Коли ґестапо почало забирати їх чоловіків для вивозу до концентраційних таборів, то ці німкені учинили масовий протест, заявили, що підуть на смерть з своїми мужами, і Гестапо мусіло випустити їх чоловіків на волю.

Арндт казав, що він уважає себе й інших за частинно винних у тому, що ділося під тиранією Гітлера. „Але ця вина, мушу це сказати, лежить не тільки на німцях". Як адвокат, Арндт пробував допомогти людям, які хотіли знайти захист за кордоном, виеміґрувати з Німеччини: „І з року в рік я спостерігав, як Швайцарія, Голляндія, Бельгія, Британія і Америка щораз щільніше замикали свої двері, і чим ґвалтовніші були Гітлерові промови, чим сильніші були загрози, тим безоглядніше ті двері запиралися".

Пропозиція міністра Бухера вважати, що злочини нацистів проти людяности вже погашені 20-літньою давністю, не знайшла схвалення. Проти голосів одних тільки Вільних Демократів відіслано законопроєкт до Комісії. Він буде напевне схвалений, всупереч тим, які хотіли б віддати діла Гітлерових посіпак на „Божий суд".

Дискусія в боннському парляменті наводить нас на думки про ситуацію під комуністичними режимами. Як у Німеччині всю вину пробує дехто скласти на самого Гітлера, так після 1956 року, коли почалася „десталінізація" в СССР, твориться леґенда, мовляв, усі злочини були наслідком „культу особи" диктатора, а інші були тільки знаряддям тирана.

Ліквідація закону про передавнення відповідальности за злочини проти людяности в Німеччині творить здоровий прецедент: нелюди, що чинили й чинять зло під комуністичною диктатурою, муситимуть в час, який прийде, відповідати за невинно пролиту кров, чи це сталося тому 20 чи й 50 років.

П. А.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Р. Смаль-Стоцький

ПРАВДИВЕ ЗНАЧЕННЯ СОВЄТСЬКОГО ТЕРМІНУ „УКРАЇНА"

3

Які осяги характеризують совєтський український уряд в поодиноких ділянках „Радянської України", що її українські комуністи та їхні поплентачі накидають нам як „українську державу"? Мушу з'ясовувати ті осяги телеграфічним стилем, з огляду на обмежений розмір часописної статті.

Поперше: ні українська нація, ні її мова та культура не були й не є панівними чинниками у тій державі.

Подруге: окупаційна влада веде систематичне обмосковлювання української нації, її мови, культури, науки і мистецтва. Вона веде систематичне обмосковлювання шкільництва, зокрема університетського. Центрами обмосковлювання України є міста, і окупаційна влада вживає тієї самої методи для обмосковлювання України, якої вживав Бісмарк для насильної германізації польських етнографічних теренів Прусії. Обмосковлюванню служить у московській тоталітарній імперії все: армія, публікації, преса, театр, кіно, телевізія, — і мова, культура, література української нації здеґрадовані в „українській державі" до другорядної ролі, до хахлацького говору і етнографії, що їх московська меншина в Україні взагалі не потребує вивчати.

Довголітній московський комуністичний терор зробив московську мову і культуру на Україні панівною мовою і культурою, а москалів — панівною нацією, що адмініструє Україною як своєю колонією, при допомозі українських ренеґатів - апаратчиків. Ці апаратчики - „орденоносці" фальшують і обмосковлюють нашу історію, фальшують твори клясиків Шевченка, Франка, Лесі Українки, Олеся і т. д., фальшують всю нашу історію літератури і гуманістику, щоб у корені нищити українську національну ідею.

Обмосковлюванню України служить всеньке українське господарство і вся податкова система, — вони мусять оплачувати те обмосковлювання московськими школами, театрами, пресою і т. д. Вся „українська радянська" преса і публікації мусять супроводити це обмосковлювання безустанними вихилясами і поклонами перед новим „юберменщем" — московською „надлюдиною", „старшим братом" — терміном, що його правдиве значення є „старший кат".

Сам фізичний капітал української нації цей старший кат систематично нищив протягом десятиліть у концтаборах, морив штучним голодом, знищив наші св. Церкви, винищив їх священиків і ієрархію, замордувавши Митрополитів Липківського і Шептицького. Він масово розстрілював письменників, науковців, навіть українських комуністів, мордував інтеліґенцію українськими Катинями — у Вінниці, Станиславові, Львові і т. д., масово переселяв і переселює молоді ґенерації з України на чужі етнографічні терени, а Україну та її міста заселює москалями. Цей старший кат навіть систематично мордує провідників політичної еміґрації: Петлюру, Коновальця, Бандеру, Ребета — і я переконаний, що й декого іншого, що його смерть пояснювано природними причинами.

З'ясовую: „Українська Радянська Соціялістична Республіка" зорганізована у формі окупаційної московської терористичної влади, для систематичного народовбивства української нації, її державної ідеї, як рівної слов'янської нації. Та „Українська Радянська Соціялістична Республіка" виконує функцію насильного обмосковлювання української нації і нічого не має спільного з українством, з радами чи соціялізмом — вона має спільною тільки фонетичну назву нашої батьківщини:: „Український — Україна". Ціль її цілковито ясна: створити „українську" націю, що говоритиме по-московськи у своїй власній державі, а назву Україна звести до географічного терміну.

До чого дійшла нахабність московського імперіялізму можна переконатися на тих каталогах, що їх „проґресисти" розсилають з Канади: „Радянські книги українською мовою за 1965 рік". Вони видані і для українців поза межами московської диктатури, але кожний український титул книжки мусить мати під собою московський титул і замітку „на украинском языке", щоб, Боже борони, хтось не подумав, що на „турецком языке". А як придивитися до накладів українських книжок і порівняти їх з московськими, тоді ясно стає кожному, до чого „українські діячі радянської культури" допровадили українську націю.

Хочу подати тут голоси двох свідків, хоч деякого їхнього „оптимізму" не поділяю. А саме ось такий уступ із статті Івана Лисяка-Рудницького „До стану української науки" („Сучасність", липень, ч. 7, 1964):

„Нормально можна очікувати, що в кожній країні її власна національна культура посідає панівне становище. У Франції це буде французька культура, в Італії — італійська, в Нідерляндах — голляндська і т. д. Це правило стосується й держав т. зв. „соціялістичного бльоку". Щоправда, комуністичний уряд даної країни прямуватиме до того, щоб культурне життя переорієнтувати згідно з заповідями марксизму - ленінізму. Проте, навіть із цими додатковими марксистськими викрутасами, панівною культурою в Польщі є польська, в Румунії — румунська і т. д. В усіх сателітних країнах влада сприяє вивчанню російської мови; але вона залишається засобом міжнародних зв'язків і не можна про неї сказати, щоб вона витісняла місцеві мови й культури. Щодо самої Російської республіки, то панівне становище російської мови й культури, очевидно, не підлягає сумніву.

Позиція України з цього погляду зовсім інакша. Українська культура — навіть приймаючи, що в нинішніх обставинах вона мусить носити соціялістичний одяг, — не є господинею у своїй власній хаті. Вона мусить ділитися цією хатою з російською культурою, при чому остання фактично користується упривілейованим становищем. Роля російської культури в Українській РСР не обмежується тим, щоб обслуговувати потреби місцевої російської етнічної меншини; не можна про неї поправді сказати, щоб вона виконувала й функцію знаряддя міжнародних зв'язків, подібну до тієї, що її англійська мова у великій мірі посіла в західньому світі, або до тієї, що її давніше німецька мова виконувала серед народів кол. Австрійської імперії. Сучасну Україну характеризує далеко поширена двомовність і, якщо можна вжити цього вислову, двокультурність. Офіційна пропаґанда чваниться рівністю мов і культур, але тут мимоволі приходить на думку клясична формула покійного Джорджа Орвелла: „Всі тварини рівні, але деякі з них більше рівні, ніж інші". Важливою прикметою сучасного балянсу культурних сил на Україні є факт, що питома вага російської течії зростає в міру того, коли підійматися до вищих щаблів на піраміді влади і престижу. Наприклад, українська мова досить добре зберігає свої позиції в народному і навіть середньому шкільництві, але зате університети країни сильно зрусифіковані".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ „ДЕ", А „ЯКІ"

Кілька літ ставиться у нас питання „Де наші діти"?, „Де наші батьки"? Думаю, що настав уже час ці питання змінити.

Українська народна філософія вже давно цю справу досконало висвітлила в приповідках: „Який явір, такий клин, який батько, такий син", „Яблуко від яблуні далеко не відскочить" і ін. Тому треба ставити питання: „Які наші батьки"? „Які наші діти"?

Про вартість батьків, про їх свідомість та патріотизм рішають не слова, які не всіх зобов'язують, а їхні діти. З виховання дітей треба оцінювати батьків.

В нашому інтересі, щоб наші діти кінчали високі школи і одержували якнайкраще релігійне та національне виховання. Так виховані діти матимуть не тільки запевнення особистого успіху, але також всі можливості прислужитися нашій батьківщині.

Деякі наші організації поставили собі за ціль допомагати фінансово такій справі. Заходить тільки питання, як до неї поставляться наші батьки. Коротко кажучи: які вони є?

Щоб ця справа набрала відповідного трактування, думаю, варто було б виявляти в пресі признання таким батькам, які з власної ініціятиви та власного розуміння належно виховали своїх дітей, які вище цінять майбутність своїх дітей та майбутність нашої спільноти, як власне авто чи інші речі проминальної вартости. Думаю, що така метода заохотить і інших батьків.

Якщо б мені вільно було поставити когось за взір, то я, не вагаючись, поставив би д-ра Петра та Ярославу (з Конрадів) Ісаєвих. Вони, прибувши сюди, дали релігійно-національне виховання і високу освіту всім чотирьом своїм дітям, хоч мали ще на удержанні стареньку, немічну маму. Всі діти беруть активну участь в нашому суспільному та культурно - національному житті. Бажаю всім батькам таких дітей, а всім дітям таких батьків.

Володимир Мацьків

● Єгипетський президент Нассер просто хотів шантажувати Західню Німеччину східньо-німецьким диктатором Ульбріхтом: Нассер запропонував Західній Німеччині, що він відкличе запрошення, яке вислав Ульбріхтові, якщо дадуть йому 190 мільйонів дол. готівкою. Але західньо-німецький канцлер добився на раді міністрів, щоб не піддатися шантажеві, відкинув пропозицію Нассера й у відплату за парадне приймання Ульбріхта в Єгипті — проголосив, що нав'яже дипломатичні взаємини з Ізраїлем.

НА ТЕМИ ДНЯ

ТО ЗАСВІТИТЬСЯ, ТО ПОГАСНЕ

„Вила! Хто скаже, що в селі вони більше непотрібні?", запитує І. Веретеник з Чернігівської области у київському часописі „Рабочая Газета" з 24 січня ц. р. — Але дістати добрі вила нелегка річ. У крамницях продають такі, що краще не купуй: гнуться, і до того ж дуже важкі. Вила, призначені для вантаження картоплі, важать сім кілограмів. Так само з косою. Добру косу можна надибати на сотню одну.

Наше село, — пише колгоспник, — не має електрики. Я купив ліхтар „летюча миша", але він поганий: то засвітить, то погасне. Недавно я купив швальну машину подільської фабрики. Але на ній можна шити тільки ниткою Н 40, і лише ситець. І то на рубці нитка рветься. У нас є й стара машина „Зінґер", куплена сорок років тому. То на ній і валянки пошиєш".

В цім місці колгоспник І. Вареник, із зрозумілих причин, застерігається: „Зрозумійте мене вірно. Я — за наше, совєтське, і хочу, щоб воно було краще, ніж закордонне".

ПІКЛУВАННЯ ПО-СОВЄТСЬКОМУ

Світлана, дівчина з села Остапівки, Миргородського району на Полтавщині, ще чотирилітньою дитиною перенесла страшну хворобу - поліо. Видужавши, їй вдалося закінчити десятирічку і Гадяцький технікум. Дістала диплом бібліотекарки. Коли ж забажала стати бібліотекаркою в рідному селі, щоб бути ближче та допомагати великій родині, голова сільради Д. Толошний сказав:

— Ти — фізично слаба. А бібліотекарка, крім видавання книжок, мусить завозити паливо, рубати дрова, білити клюб, три дні на тиждень заготовляти силос (тобто корм для худоби). Ні, ти не підходиш . . .

Тоді Світлана пішла до районового відділу культури, але там їй сказали, щоб домовилася в цій справі з головою сільради Д. Толошним. Дівчина опинилася в зачарованому колі. Разів з десять оббивала пороги в Миргороді, двічі їздила в Полтаву, а тепер її справа помандрувала до Києва . . . (з „Молоді України" 23 лютого 1965 р.).

ПАМ'ЯТАЮ

Пам'ятаю озеро і кручі,
Луг, роменом вишитий увесь . .
І трава, розкішна та співуча,
Нашу стежку загубила десь.

Може то любов ловила в сіті?..
Стали ми — куди ж тепер іти?!
І здавалось нам, що в цілім
світі
Тільки двоє нас: лиш я і ти.

І під ніжні співи солов'їні
Говорив ти палко про любов —
Про любов до рідної країни,
Що вогнем пече юнацьку кров.

І кому б хотілося навчати,
В час, коли для любощів пора,
Щоб у ясноокого дівчати
Проростали зернятка добра?!

Говорили б може ми до ранку
(Соловей давно вже перестав)
Місяць хмарну відслонив
фіранку,
Срібним пальцем стежку
показав . . .

Пролітали дні нестримним роєм..
Та хоч доля не з'єднала нас,
Ти лишивсь навік моїм героєм,
Променем, що й досі не погас.

Україна сяє неземною
Мрією над нами обома,
І хоч ти далеко —
й не зі мною —
Ми тоді зустрілись недарма.

ГАННА ЧЕРІНЬ

Д-р Михайло Кушнір

ЗЛОЧИННІСТЬ СЕРЕД МОЛОДІ

(3)

Кіно й суспільна опіка допомагають малим злочинцям вирости на героїв. Це вони є шефами або адьютантами своїх недорослих, але всеж таки вождів, щохвилини ризикують свободою і життям, прирікають вірність, погорджуючи зрадою. Скільки ж у цьому всьому небезпеки і романтичного чару, а коли впадуть у м'які долоні права для неповнолітніх, їх допитують, опитують, описують, міряють, важать, увесь світ крутиться довкола їх особи. Вони стають надзвичайно важливими, пухнуть течки з їх актами, пухне водночас і власна самопевність, бож вони мають свого суддю, —лікаря, адвоката. Це, очевидно, не дає повного щастя нормального дитинства, але в часах, пронизаних сенсацією, це вже щось є.

Суддя дивиться на малого волоцюгу, на непоправного рецидивіста, злодія. Він не ставить запитань, які стосуються пов'язань з бандою. Він шанує його льояльність і не хоче мати в ньому шпіцля, бо коли малий злодій зрадить своїх товаришів, він зрадить самого себе, те „щось найліпше", що ще залишилося в його споневіреній гідності. Дивиться і бачить у ньому минуле покоління алькоголіків, сифілітиків і туберкульозних. Він обвинувачує дорослих, а не дітей, і шукає доріг для малих вивертнів до дальшого нормального життя. Хто їх на ті дороги заведе?

Суспільний опікун, цей добрий, старший брат, виховник в домі поправи? Так, але для цього треба мати не тільки професійні кваліфікації, а й передусім покликання. Чи багато суспільних опікунів мають покликання? А втім, новочасні доми для неповнолітніх, хоча без ґрат і замків, з навчанням і спортом, радше ізолюють своїх вихованців і не дають їм внутрішньої сили для боротьби з долею.

Отже з цих і інших причин комуністи з іронічною усмішкою дивляться на шляхетні зусилля злагіднити проблему злочинности. Вони добачають у цьому дві поважні хиби, що їх й інші бачать: інфантилізм і патерналізм. А від себе ще додають: „Ми не бавимось в психотехніку, не цяцькаємося з хлопцем, не питаємо, що ти робив і що хочеш робити. Ми даємо йому працю і товаришів. Якби не було безробіття та браку помешкань, не було б і злочинности".

Це — спрощення проблеми, коли спирається її розв'язання на „якби". У цьому становищі є щось інше. За товаришами праці стоїть партія. Молодий кандидат на нормальне життя, спираючись на нових товаришів, може знайти більшу самопевність, ніж її давала йому банда. Чи думають про це всі шляхетні судді, опікуни? Тут потрібні були методи діяння Аббе П'єра. І не тільки методи, бо отець П'єр добре знає, що без співдіяння Божої ласки не переведеться жадної реґенераційної праці. Тим часом цей науковий апарат, поза любов'ю і співчуттям, не має що дати дітям і молоді, бо це здебільша невіруючі люди, позбавлені християнської перспективи життя.

Виховниця в одній із французьких повістей Сеєброн, відкривши всі двері й вікна в спальні хлопців, іде до своєї кімнати і читає Кльоделя. Коли прийдуть свята, вона поїде додому, залишаючи вихованців без радости й тепла Різдва Христового. Натомість Аббе П'єр, перемерзлий, втомлений, без цента в кишені на завтрішній обід для своєї залоги, ввечері обходитиме Емаус, приносячи до кожного дому маленьку ялинку — свідоцтво Бога.

Плянування без християнської перспективи

Преса в сучасній Україні своєю поставою у справі молоді нагадує занепокоєну курку, що бігає на березі ставу. Курчата нагло відплили на глибину й виявилися — каченятами.

Голоси совєтської преси на Україні, дуже часто пронизані неспокоєм і переляком, свідчать між іншим і про те, що, не зважаючи на довголітню розкладову працю, рівень моральности української людности в порівнянні з іншими національностями, надзвичайно високий. Завдяки глибокій вірі українських мас відсоток убивств і грабежів в українському селі мінімальний. Бо на селі і по малих містах молодь ще має за собою поплiччя родини, авторитет опінії, небезпеку обмови, цілий апарат, що оберігає від гріха, а в стосунку до дівчат, як це казали, перед упадком. Завдяки цьому суспільному апаратові, спертому на глибокій вірі, коли в часі другої світової війни напливали велетенські транспорти робітників для примусової праці в Німеччині, німецькі комісії, по внутрішніх обслідуваннях робітниць, не могли надивуватися, яким способом і властиво навіщо ці всі дівчата зберегли дівоцтво. Сьогодні це питання „навіщо" є, правдоподібно, питанням кожної молодої жінки, вирваної із села чи містечка, переселеної багато разів і киненої врешті до якогось фабричного гуртожитку.

Про розпусту й хуліганство в Києві, Харкові, Одесі, Дніпропетровському пишеться багато, але подібний спосіб життя панує в усіх промислових осередках, запланованих згідно з технічними вимогами, але без християнського передбачування.

Генеза хуліганства

Українська молодь в краю добре бачить і знає, що на запитання „навіщо" вона має жити морально — не дадуть відповіді ані комуністична, ані „християнська" моральність, репрезентована проґресистами, що зв'язують Церкву з діяматом і партією. Молодь з цього типу апостолів може тільки сміятися.

У роки німецької окупації деяка частина української молоді станула віч-на-віч із пригодою. Все аж кипіло від мужности й риску. Все обдерте з патосу мало смак доброї витівки. Період німецької окупації спопуляризував геройство і бестіяльство, жертву й наживу, був також школою саботажу, нездорової форми життя. Пізно ввечері 1944 року з руїн на Хрещатику діти витягнули кота, вкинули до мішка і „поставили під стінку". Була і команда, і сальва. Одне слово, фахова робота, взорована на німецьких екзекуціях.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сити і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів УН-Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

РАДА ДИРЕКТОРІВ УККА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ня українського народу та змагання до його відновлення. Цього року 89 сенаторів і конґресменів зголосили з цієї нагоди відповідні заяви, що вже опубліковані окремою збіркою. Треба змагати до дальшого поширення тієї акції та ще повнішого використання тієї нагоди.

8. Балтійські народи та їх визнані Америкою дипломатичні представництва роблять заходи, щоб Конґрес ЗДА схвалив окрему резолюцію в справі їхнього положення та визволення. Вони звернулись до проф. Добрянського про допомогу та підтримку в їхній акції.

9. Крайовий Тиждень Поневолених Націй, що в цьому році триватиме від 18-го до 24-го липня, становить добре все-американське форум для популяризації й актуалізації визвольних змагань поневолених націй. Величезне значення і вартість цього Тижня потверджує сильна реакція Москви, як і мобілізація американської опозиції, яка вважає цей Тиждень за одну з головних причин „іритації" в теперішній політиці співіснування. Це з черги вимагає ще більшої активности і наполегливости у використовуванні цього Тижня для справи визволення поневолених. Проф. Добрянський запропонував деякі дальші практичні заходи, що були однодушно одобрені Радою Директорів.

10. У Конґресі ЗДА є резолюція в справі створення постійної Спеціяльної Комісії для поневолених націй. Резолюцію в цій справі вніс конґресмен Флад і досі 16 конґресменів її віддержали. Треба акції Відділів УККА та складових організацій — листів до своїх законодавців з проханням піддержати резолюцію.

11. Як відомо, вже на цій сесії Конґресу ЗДА зголошено дві Шевченківські резолюції: одну в справі створення окремого Шевченківського Відділу Волі в Конґресовій Бібліотеці та другу в справі випуску Шевченківської поштової марки в їх новій серії Героїв Волі. В Конґресі ЗДА поступово — після минулорічного відкриття пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні — приймаються ідеї Шевченківського помосту (Бридж білдінг) між Америкою і поневоленими націями. Заходи в цій справі продовжуються і загальна підтримка збоку наших громад і громадян дуже побажана.

В дальшому проф. Добрянський з'ясував ще такі проблеми, як внесені конґресменом Фіґеном поправки і доповнення до імміґраційного закону, зміну назви та дальшого поширення „Українського Квартальника", відкриття і започаткування серії доповідей та ін.

Становище й політика УККА

У другій частині своєї доповіді проф. Лев Добрянський з'ясував 10 основних принципів становища й політики УККА, стверджуючи на початку, що він не говоритиме нічого нового, а тільки з'ясовуватиме політику УККА, базовану на ухвалах і постановах дотеперішніх Конґресів УККА, в обличчі нових проблем. Очевидно, що зміняються проблеми й так само можуть змінятися думки, але принципів не можна наґинати до кожної проблеми зокрема й тому, коли хто має в будь-якій справі іншу думку, себто вважає, що було б необхідно змінити принцип, то це може статися тільки на черговому Конґресі УККА, який — до речі — вже недалеко. Тепер УККА зобов'язаний виконувати постанови дотеперішніх Конґресів, придержуючись схвалених ними засад. А щоб не було непорозумінь щодо тих ухвал та становища УККА, проф. Л. Добрянський поновно з'ясовує:

1) Український Конґресовий Комітет Америки є всеціло американською установою й тому його першим і основним завданням є дбати про добробут і безпеку З'єднаних Держав Америки. УККА не є жадним українським урядом в екзилі, ані аґентом такого уряду. Це американська установа, яку творять американські громадяни українського походження і тому їхньою першою і головною турботою є Америка.

2) Другим головним і основним завданням УККА є повна і остаточна ліквідація комуно - московського імперіялізму й колоніялізму, як основної загрози для безпеки ЗДА та миру в світі. Сьогодні вже заіснували всілякі „відтіні" большевизму: китайський, юґославський чи інші. Проте, джерелом існування й сили для всіх є таки Москва, навіть тоді, як вони з нею сперечаються, й тому поразка комуно - московського большевизму є і мусить бути ціллю УККА. Для тієї цілі УККА повинен мобілізувати всі сили, зокрема сили поневолених не-російських націй.

3) Вдержання зв'язків з вільними українцями у світі та їх установами, як також еміґрантами інших поневолених націй та їх установами є логічним завданням УККА у виконуванні його завдань. Тим то УККА і вдержує ці зв'язки з УНРадою, АБН, УГВР та іншими установами. Очевидно, що ці зв'язки поширюються і на релігійно - церковну ділянку. Тому УКА окремою резолюцією займе становище до справи Патріярхатів Українських Церков. Очевидно, що УККА не мав нічого проти того, щоб у Києві існував і ґенеральний Рабінат чи центр будь-якого іншого віровизнання. Проблема тільки в тому, що деякі великі ентузіясти справи Українського Католицького Патріярхату в нашій громаді формулюють цю справу та ставлять вимоги, які не є в нашій компетенції.

4. До важливих завдань УККА в змаганні до його мети належить координація його активности з іншими американськими організаціями з такими самими чи подібними цілями. УККА не може бути ексклюзивним клюбом. Таку координацію практикується вже від багатьох років і вона продовжуватиметься.

5. Для успіху своєї активности, з'ясованої в попередніх точках, УККА повинен в межах можливостей оминати дебат в територіяльних проблемах. Нашою першою ціллю є визволення всіх поневолених націй.

6. Поширення ідей стратеґії холодної війни. УККА не є проти політики стримування, але він не може вважати її кінцевою ціллю, а тільки першим кроком до визволення поневолених. УККА не пропаґує політики війни і є проти війни, але він всіми силами змагає до активної політики визволення. УККА ніколи не був проти культурного обміну. Навпаки, він є за поширення такого обміну та за його масовістю, але не через Москву та не під контролею Москви. УККА є проти політики співіснування на лад Москви, бо вона означає не повільне, еволюційне визволення, а тільки повільне винищування поневолених народів. В світлі цих принципів ми мусимо бути дуже обережні в справі т. зв. контактів із відвідувачами з-поза залізної заслони. Одна справа особисті контакти, чи зв'язані з певними професіями чи урядовими функціями, а друга справа організованих мас о в и х контактів. Проф. Добрянський особисто, як професор економії в Джорджтавнському університеті, не вагався б зустрінутись з одним чи другим совєтським професором, але він в жадному разі не позволив би собі на таку зустріч в характері президента УККА. Тепер наявне намагання Москви інфільтрувати і розкладати такі організації, як УККА. Наша ціль — єдність. Тому проф. Добрянський радше пропонував би поширення попереднього ствердження УККА в тому сенсі, щоб проти тих, які з цього виломлюються, застосувати відповідні моральні санкції. Це відноситься до організації та спряння публічних зустрічей. Для відвідувачів з-поза залізної заслони не повинно бути публічного форуму між нами, і це відноситься не тільки до культурних діячів, але й спортових груп та інших, не кажучи вже про суто політичні, хоч в Совєтському Союзі все є політикою. Ніхто з УКК, жадна членська організація чи члени їх виконавчих органів, не повинні публічно входити в будь-які контакти з відвідувачами із Совєтського Союзу. Мусимо бути найбільш обережні. Приклад із Студентською Громадою в Рутґерському університеті. Навіщо було запрошувати совєтського репрезентанта до цієї Громади і чому його не запросив клюб міжнародних зв'язків на тому університеті.

З'ясування дальших чотирьох із десяти пунктів проф. Добрянського вичерпано в поданих на іншому місці резолюціях.

Доповідь д-ра М. Стахова

Секретар УККА проф. Матвій Стахів доповнив звіт та доповідь проф. Л. Добрянського коротким з'ясуванням засад праці УККА в українській спільноті в ЗДА. Нав'язуючи до тверджень проф. Добрянського, д-р Стахів додатково з'ясовував, що УККА є організацією американських громадян українського роду й тому має моральний катеґоричний імператив допомагати визвольним змаганням українського народу. Тим то УККА найживіше інтересується ситуацією в Україні та робить з цього відповідні висновки для свого поступування. УККА не є якоюсь одною американською чи українською партією. Він об'єднує всіх, бо всіх нас лучить український аспект нашої праці. Наші завдання ми можемо досягнути тільки льояльною співпрацею. В тій цілі Екзекутива УККА запропонувала Раді Директорів окремі постанови і Рада Директорів прийняла їх однодушно.

(Точний текст цих постанов буде надрукований в черговому числі „Свободи").

Дискусія

Після доповідей проф. Добрянського і д-ра Стахова обрано Резолюційну Комісію в складі: проф. Л. Добрянський, д-р М. Стахів, Я. Гайвас, В. Дольницький, А. Драган, В. Душник, Р. Ільницький, В. Мазур і д-р П. Мірчук, та відкрито дискусію над виголошеними доповідями проф. Добрянського і д-ра Стахова та над з'ясованим касиром УККА д-ром Ярославом Падохом станом фінансів УККА. Усі дискутанти однодушно схвалювали з'ясовані проф. Добрянським 10 точок, подаючи до них всілякі інтерпретації. Всі дискутанти стверджували замітну під час нарад тенденцію злагіднення конфліктів різних думок в нашій суспільності, що в деякій мірі проявилися і під час дискусії, зокрема в справі „контактів". Наради закінчено схваленням резолюцій.

ГЕН. ТЕЙЛОР ПРИЇДЕ НА НОВІ НАРАДИ В СПРАВІ В'ЄТНАМУ

Вашинґтон. — Американський амбасадор у Південному В'єтнамі, недавній голова об'єднаних штабів генерал Максвелл Тейлор прибуде 28-го цього місяця до Вашинґтону на нові наради з Президентом, державним секретарем Діном Раском і секретарем оборони Робертом МекНамарою в справі Південного В'єтнаму. Заповів це призидент Джансон у вступній заяві на своїй пресовій конференції, яку відбув в минулу суботу 20 березня ц. р. на своїй фармі в Тексасі. Президент ще раз потвердив давню політику ЗДА у відношенні до В'єтнаму та всього Півдня Азії. Він заявив, що та сама політика зобов'язувала рік тому і 10 років тому і що обставини можуть впливати на зміну стратеґії і тактики, але воснові політика залишається незмінною. Приїзд ґенерала Тейлора до Вашинґтону не є зумовлений ніякими спеціяльними безпосередніми причинами, а належить до періодичних нарад, які перевіряють щораз нову ситуацію. Президент підкреслив, що ніхто не загрожує Північному В'єтнамові, ніхто не заміряє зміняти тамошній режим, а хочеться тільки, щоб комуністичний В'єтнам дотримував прийняті на себе міжнародні зобов'язання і залишив в спокої своїх сусідів. „Якщо та мала країна — казав Президент, маючи на увазі Південний В'єтнам—не має права бути вільною і незалежною, то що слід сказати про 100 інших таких малих країн у світі?" Президент відмовився відповісти на запит щодо успішности летунських атак проти Північного В'єтнаму. Він відмовився так само відповісти на інший запит з ділянки закордонної політики, а саме щодо можливих військових достав Ізраїлеві.

Тим часом в минулу п'ятницю знову 110 американських бомбовиків — 60 з наземних летовищ і 50 з літаконосців — бомбардували дві місцевості у Північному В'єтнамі, Фуван і Вінсон, за кругло 160 миль на північ від 17-ої паралеї, що розділює дві частини поділеного В'єтнаму. З американського боку повідомлено, що військові об'єкти в обох тих місцевостях були поруйновані на поверх 90% і що всі американські літаки вернулися цілo до своїх баз. Знову ж в неділю 21 березня 26 бомбовиків типу „Скайрейдер", з них три пільотовані американцями а решта південними в'єтнамцями, знищили 40 касарень і амуніційних складів в місцевості Вукон за 15 миль на північ від 17-ої паралеї. Всі машини вернулися ціло до своїх баз. З політичних справ у Південному В'єтнамі важливою подією було виселення до Північного В'єтнаму одного професора, одного журналіста й одного лікаря, які створили були „комітет миру" і проповідували замирення з Північним В'єтнамом. Їх експортували до мосту, що веде до здемілітаризованої зони і вони перейшли на північну сторону, тавровані гучномовцями, як зрадники.

„Восход II" приземлився на снігу, серед трудноіщів, за 1.000 миль від своєї бази

Москва. — Космічний корабель „Восход II" приземлився в минулу п'ятницю 19 березня в полудне московського часу, чи пак о 4.02 після півночі східньо - американського часу. Сталося це після того, як він окружив Землю 17 разів, перебувши в космічному обширі 26 чодин. Первісне совєтське повідомлення виявило, що „Восход II' приземлився „в обширі міста Перм" за яких 700 миль на південний схід від Москви, але в другому повідомленні сказано, що космічний корабель осів „серед снігу в тайзі", себто багато дальше на північ. Західні кореспонденти у Москві стверджують ,що „Восход II" мав якісь поважні трудноці при приземленні, тому це сталося за кругло 1.000 миль від Байкануру в Казакстані, звідкіля вистрелили були той космічний корабель і куди він повинен був вернутися. На якісь трудноці вказує теж факт, що совєтське радіо повідомило про приземлення „Восхода II" щойно в чотири чодини після тієї події. Обидва астронавти — полк. Павел Бєляєв і підполк. Алексій Леонов — заявлено—почуваають себе добре, перейшовши лікарську перевірку. Зокрема підкреслюється добрий стан здоров'я підполк. Леонова, який під час лету впродовж 10-ох хвилин перебував поза кабіною, „проходжуючись" в космічному просторі із швидкістю 5 миль на секунду, причеплений линвою до ракети. Вони обидва перевели коротку пресову конференцію у Пермі, після чого відлетіли до Байнакуру. В Москві приготовляють парадне прийняття астронавтів.

● Постійна небезпека нового перевороту у Південному В'єтнамі продиктувала командантові південно-в'єтнамського летунства віце-маршалові Нґуєнові Као Кі тримати залогу двох великих американських бомбовикі, дарованих Америкою Південному В'єтнамові, в стані постійного поготівля: в минулому місяці він уже раз врятував країну від нового перевороту загрозивши бунтівникам, що збомбардує їх становища.

● У лондонській підземці застрайкували всі касири. Сама підземка діяла, але 228 кас було закритих. Адміністрація підземки вивісила скриньки при вході, прохаючи подорожніх вкидати туди належну оплату за переїзд. Лондонці здебільша виявилися чесними й платили.

Книжки й автори

Ярослава Острук, українська еміґраційна письменниця з Філядельфії, ЗДА, видала в Буенос Айресі (Арґентина) свою повість „Родина Гольдів". Сюжетом повісти є життя й доля жидівської родини в окупованій ґітлерівською Німеччиною Західній Україні. Мовну редакцію книжки перевів Анатоль Юриняк. Мистецьку обкладинку зробив Борис Крюков.

„Коли цвітуть акації" — під такою назвою появилася, видана циклостильним способом на правах рукопису, третя збірка поезій о. Богд. Куриласа, священика із Чина Редемптористів. Тематика збірки релігійно-патріотична. Видано збірку в Бельгії — Брюссель - Лювен, 1965 року.

Михайло Олексієвич Ветухів (1902 - 1959) — під такою назвою вийшла у Вінніпезі, як ч. 3 Бібліотеки „Нового Літопису", праця відомого українського книгознавця Лева Биковського з Денверу, ЗДА, про життя і діяльність першого голови УВАН у ЗДА. Первісно була надрукована ця розвідка в журналі „Новий Літопис".

Іван Овечко, український журналіст і поет, постійний співробітник „Свободи", видав у Лос Анджелес в Каліфорнії, де він живе, збірку своїх вибраних поезій п. н. „Не плач, Україно". В книжці зібрані патріотичні вірші Івана Овечка, друковані в українській еміґраційній пресі в рр. 1950 - 1964.

Перед другими річними зборами УАРК у Філядельфії

8-го березня минув рік від заснування Українського Американського Республіканського Клюбу у Філядельфії.

28 березня ц. р. відбудуться другі Загальні Збори УАРК.

Членство Клюбу докладно ознайомлене з діяльністю і Управи і цілої організації, бо Клюб, за малими винятками, складається з активних українських громадян, що своєю працею показали, що Клюб не є паперовою організацією.

Рік тому Клюб став завершенням кількарічної активної праці новоприбулих українських поселенців, які, одержали американське громадянство, активно включилися в працю окремих партійних дільниць у Філядельфії. Впродовж року членство Клюбу зросло з 32 основників до 250 членів, серед яких є багато українських громадян старої еміґрації та тут народжених їхніх дітей, а між ними таких відомих громадян, як лікар Еміль Гарасим, адвокати Данило Максимюк та Іван Дудун, продавці будинків Мирон Карбівник та Артур Рогач, відомі бизнесмени брати Михайло та Иосиф без огляду на години, на виСмайлі, Микола та Рональд Максимюки та багато інших.

Читаючи список членства Клюбу, не можна не гордитись тим фактом, що в Клюбі разом з нашими ідейними, чесними робітниками та домашніми господинями заступлені суспільно-політичні діячі і представники українського мистецького, наукового, професійного та бизнесового світу. Саме такий склад членства є завдяки наполегливій і відданій праці уступаючої Управи, члени якої, у виборчому 1964 році працювали для республіканської справи датки та часто жертвували годинами праці у своїх закладах чи в підприємствах.

Виборча кампанія, справа натуралізації наших земляків, правні поради та моральна допомога одиницям і українським організаціям та установам спаяли членство Клюбу в ефектовне політичне тіло, яке здобуло визнання не тільки міського, але і стейтового та крайового проводів Республіканської партії, багатьох радних, конґресменів та сенаторів. Без сумніву, сьогодні УАРК є речником українського суспільства в республіканській партії великої Філядельфії.

Розуміючи завдання Клюбу, статутова комісія в складі трьох правників: д-ра Володимира Рудницького, Данила Максимюка та Івана Дудуна запропонує членству проєкт нового статуту на чергових загальних зборах. Самі прізвища членів статутової комісії є доказом, що в проєкті будуть узгляднені і досвід української суспільної дії та нові правні відношення та умови в американськім політичним життю.

Покликана управою комісія номінаційна в складі: д-р Володимир Пушкар, д-р Володимир Рудницький та інж. Лідія Дяченко 28-го березня представлять членству кандидатів до керівних органів клюбу, які, не сумніваємось, будуть і надалі дбати про добро української справи та про престиж українського імени в американськім суспільно-політичнім світі.

Володимир Біляїв
екзекутивний секретар

Іван Одежинський
голова

Дарія Завадович
заст. голови

Увага! ПЕРТ АМБОЙ і ОКОЛИЦЯ! Увага!

В неділю, 28 березня 1965 р.

в год. 3:30 по полудні
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 760 State Street — Perth Amboy, N.J.

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

в яких повинні взяти участь Урядовці, Представники та Конвенційні Делеґати ось таких Відділів УНСоюзу:

104, 155, 168, 209, 294, 306, 312, 315, 332, 342, 344, 349, 353, 372.

з місцевостей:

Перт Амбой, Плейнфілд, Бавнд Брук, Айселін, Картерет, Лінден, Метачен, Раґвай, Менвил і Ню Бransвик.

В Зборах візьме участь
Йосип Лисогір
Головний Предсідник УНСоюзу

До участи в Зборах запрошуємо всіх Членів УНСоюзу та Українських Громадян цих місцевостей.

За Окружний Комітет:
М. Фединишин, предс. — Інж. Володимир Янів, секр.

Організація
Оборони Чотирьох Свобід України

— при співучасті —

Організацїй Українського Визвольного Фронту в Дітройті

запрошують Українську Громаду Дітройту і околиць до масової участи в

ГРОМАДСЬКОМУ ВІЧІ УКРАЇНЦІВ ДІТРОЙТУ

— яке відбудеться —

у неділю, 28 березня 1965 р.
о годині 3-ій по пол.
в залі УНК Орлик – 9740 Conant

Доповідь на тему „Культурна виміна" — новий засіб московського наступу на українську еміґрацію читає

проф. І. Вовчук:

„У СССР І НА ВОЛІ"

Після дискусії будуть зачитані резолюції.
УПРАВА ООЧСУ

ОУА „Самопоміч" — Відділ в Нюарку, Н. Дж.
ПОВІДОМЛЯЄ, ЩО
в НЕДІЛЮ, дня 28 БЕРЕЗНЯ 1965 р., о год. 4-ій по пол.
в залі УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ШКОЛИ
при Ivy Street і Sanford Avenue
— відбудуться —

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

зі слідуючим порядком:
1. Відкриття Зборів і вибір президії; 2. Відчитання і прийняття протоколу із попередніх загальних зборів; 3. Звіт Управи і Контрольної Комісії; 4. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії; 5. Вибір нової Управи, Контрольної Комісії і Громадського Суду; 6. Вибір представників на З'їзд Делеґатів Головної Управи; 7. Справи Купна власного дому; 8. Внески і запити; 9. Закриття зборів.

До ласкавої участи в Загальних Зборах запрошує всіх Членів

УПРАВА

У ЗАХИСТ ПРАВ МАЛИХ НАРОДІВ

З приводу закінчення 1000-літнього слов'янського періоду нашої історії, та настанням 1965 р. — початку доби Відродження Хазарської Нації, на хазарській мові, з побуту та історії сучасних нащадків хазар-волгарів столиці Хазарану (Болхунського Куща) й усіх корінних хазарських земель, пишеться книга

ПОЛЯРНА ЗОРЯ

СКЛАДОВІ ЧАСТИНИ:

I. ХАЗАРАН:
1. Лірика мого покоління
2. Поеми
3. Тиха Вода — роман з віршів

II. ТАГАН-ТРИКРЮК:
1. Бендери — серія оповідань
2. Синіла водами Кубань — повість
3. Волга-Волга— роман новелями

III. СИРОТИ ПОЗАЛЮБОВНІ — трилогія:
1. Астрахань — дно золоте
2. Кума в Берліні
3. Берег широкого Амуру

Гарантія мистецької вартости змісту на 1000 років.

Щоб уможливити появу монументального твору повністю Рідною Мовою, автор звертається з проханням про матеріяльну поміч до українців усього світу, євреїв, козаків Дону, Кубані, Терека і Уралу; народів Дагестану; інгушів, осетинів, калмиків, грузинів та вірмен.

З порадою звертатись по адресі:

ILIA FOMENKO
7332 Marie-Victorin, Montreal-Brossard, P. Que., Canada

✝

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
моєї Незабутньої Дружини

св. пам. Марії ВАЛІЙСЬКОЇ

будуть відслужені

ПАНАХИДИ

ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ:

1. у ЧЕТВЕР, 25-го БЕРЕЗНЯ ц. р.
в год. 1-ій по полудні
на місці її вічного спочинку на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

2. у НЕДІЛЮ, 28-го БЕРЕЗНЯ ц. р.
після Служби Божої,
в Катедральному Храмі св. Володимира,
160 Захід 82-га вул. у Ню Йорку.

Прошу Друзів Покійної в ці дні спільно зі мною вшанувати Її світлу Пам'ять.

Аркадій ВАЛІЙСЬКИЙ

Замість квітів на могилу

бл. п. ПАРАСКЕВІЇ ЯСІНСЬКОЇ

зложили 78.00 дол. на Сарсель і 2.00 дол. на УВАН:

Чорні	Н. Задорецькі	Громоцькі
Смолії	Старосольські	С. Олійник
Козаки	Нижанківські	М. Бохно
Надраґи	Масники	Біровці
Цирини	Вітковицькі	Борецькі
Земони	Філінови	Процінські
	Нелєнські	Дубровські

з Вашинґтон, Д. К.

С Л О В Н И К

АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50 000 слів і виразів, 782 стор. в оправі — М. Л. Подвезько — $6.00

Замовляйте:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Луки Луцева:

„ТАРАС ШЕВЧЕНКО — СПІВЕЦЬ УКРАЇНСЬКОЇ СЛАВИ І ВОЛІ"

Між 28 вміщеними в ній світлинами є знімки з найславнішої події в житті американських українців — відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні.

1964-го РОКУ — КНИЖКА ТРИВКА ПАМ'ЯТКА З ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО

ЦЕ Є ДОПОВНЕНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ ТИХ ФЕЙЛЕТОНІВ, ЩО ДРУКУВАЛИСЯ У „СВОБОДІ"

В книжці вірно і яскраво змальовано творчість українського поета, який усе своє життя жив і працював для України. Автор переконливо і численними даними спростував твердження тих совєтських „шевченкознавців", які стараються зробити з українського поета прихильника московського панування в Україні.

Шевченко оспівував славу і волю України — такий лейтмотив книжки Л. Луцева.

Книжка має 194 сторінки і прикрашена гарною двокольоровою обкладинкою Т. ШУМИЛОВИЧА. Ціна її $2.50

Замовляти:

SVOBODA — 81-83 Grand St., P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Ольга Мак

ВОНО ЗНОВУ ОЖИВАЄ

СЦЕНА НА ОДНУ ДІЮ

Всі авторські права застережені.

(5)

ТАРНОВСЬКА: Мабуть шкода моїх слів, Тарасе Григоровичу... Але коли ви вже неодмінно хочете мою думку почути, то я вам її скажу: не в усах і лисині біда, біда в тому, що ви, маляр, поет і академік, залицяєтеся як не до наймички, то до покоївки. Чому не пошукаєте собі рівні?

ШЕВЧЕНКО *(глибоко посмутнілий, довго мовчить)*: Рівні, кажете? Лихо моє, кумасю, що рівні я не маю, мабуть, ніде у цілому світі. Чи в один бік, чи в другий — усе нерівня.

ТАРНОВСЬКА: Вигадуєте!

Шевченко: Ні, не вигадую, кумасю, — правду кажу! Ну, от посватав би я якусь із панського роду, вчену та дрюковану, а вона мені колись би й виткнула: „Мужик!" Хай би і вголос не сказала, а лише подумала. Або, може, навіть не подумала б, то я все ж би підозрівав, що вона так думає. І пекло б мене це підозріння ціле життя. Та й що така панна знає? Розуміє вона горе мужицьке, чорне і репане, як суха земля у спеку? Розрадить вона муку стоптаної душі? Буде вона мені рівнею?.. Ні, кумасю, ні! Я хочу такої, щоб лихо й безталання знала, щоб мої сльози розуміла, щоб з муки моєї не сміялася. Тому вже, коли й оженюся, то з простою, з мужичкою і... з молодою. Щоб мене шанувала, щоб я, на її молодість дивлячись, і сам помолодшав та духом воспрянув...

ТАРНОВСЬКА *(скептично)*: Дай вам, Боже!..

ШЕВЧЕНКО: А самі думаєте: „Ото дурень!" Правда?

ТАРНОВСЬКА *(усміхаючись, але холоднувато)*: Я не люблю таких виразів. Це — не в моєму стилі.

ШЕВЧЕНКО *(роздратовано)*: Знаю, знаю! У вас усе гладеньке, та чемненьке, та побожне, та статечне! У вас не лише слова й учинки, а навіть думки і бажання — усе на короткому ретязі прив'язане!

ТАРНОВСЬКА *(дуже спокійно і ще з більшим холодом)*: А так! Над своїми словами, вчинками, навіть бажаннями і думками, завжди треба вміти панувати. Гідна людина повинна бути стриманою і розважною.

ШЕВЧЕНКО: Не завжди, Надіє Василівно, не завжди!

ТАРНОВСЬКА *(твердо)*: Завжди!

ШЕВЧЕНКО *(ще більше роздратовано)*: Неправда! Коли би я, наприклад, був стриманим та розважним, то й досі чистив би чоботи Енгельгардтові. Але я, на щастя, змалку був бунтарем: говорив уголос те, що думав, і робив, що хотів. І за це мене змалку товкли, мов чорти грішну душу, до *(іронічно)* розваж-нос-ти привчаючи. Бо де ж пак: мужицькому синові, рабові й хамові забаглося поезії, науки і мистецтва! *(Раптом зривається на ноги, відкидає альбом, олівець і кричить.)* А по загривку його! А в пику! А батогами! Щоб знав, мурло неотесане, своє місце!.. *(Тарновська робить рух і хоче щось сказати, але він не бачить.)* Але мужицький син, і раб, і хам таки не каявся: він уперто мріяв, він уперто бажав — він дерзав! Не навчили його розважности ані кпини, ані поличники, ані батоги! Він був зухвалим! Він був просто навіженим! І він урешті досягнув того, про що мріяв: він став поетом і художником. Але й тоді він, замість смирненько подякувати Богові за щастя і нишком уминати колачі з медом, — сказився зовсім: забажав визволити з неволі всіх рабів і... ой, лишенько! — привернути їм їхню власну державу!.. На такого біснуватого був лише один лік — у солдати його! Зробити з нього дерев'яну ляльку-Петрушку, яка не думає, не бажає і навіть не говорить, а робить тільки те, на що шнурочок дозволяє. Не стало бунтаря, художника й поета — з'явився безликий солдат номер сто дев'яносто перший з четвертої роти першого лінійного батальйону... „Ать-два, ать-два!.. Полний абарот ша-а-а-ґам... арррш! Вперьод — калі!.. Назад — атбєй!.. Насок тяні!.. Ґрудь калєсом!.. Арлом сматрі, мерзавєц!.." *(При цьому Шевченко робить відповідні рухи: тупцює, обертається, нібн коле багнетом уперед, відбиває кольбою назад, „тягне носок", а при „арлом сматрі" — вдає, що б'є когось кулаком у підборіддя. Знесилено сідає на стілець і похиляє чоло на бильце. Тарновська тихо плаче.)* Так майже одинадцять років!.. За них я навчився над своїми словами і вчинками панувати... Але гідність!.. Солдат не сміє мати гідности!.. *(Беззвучно ридає.)*

НА ВЕЛИКДЕНЬ

НАЙКРАЩЕ
НАЙЛЕГШЕ
НАЙПЕВНІШЕ
НАЙСКОРІШЕ

ПРИВІТАТИ СВОЇХ
РІДНИХ ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ
СВЯТОЧНИМ ПОБАЖАННЯМ
У "СВОБОДІ„

HUDSON COUNTY
NATIONAL BANK

Jersey City
Bayonne — North Bergen
Guttenberg — Union City
Hoboken — Weehawken

ФІНАНСУВАННЯ
НОВИХ АВТ

$ 4 НА РІК ЗА $100

Також уживані авта по низьких сплатах.

СПОРТ

Редаґує: В. Сохан

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" ЗДОБУЛА ДРУГЕ МІСЦЕ ТУРНІРУ

„Чорноморська Січ" — Мадярський СК 3:1
„Чорноморська Січ" — Гобокен ФК 3:4

Петерзон, Н. Дж. 12-го березня. — Фінальні розгри чотирьох чоловіх дружин сімкового турніру Ліґи „Шейфера" закінчилися повторенням минулорічного успіху футболістів Гобокен ФК, які у фінальній зустрічі перемогли січовиків і здобули чашу чемпіона.

В першій півфінальній грі вечора Гобокен переміг високо сімку „Петерзон Доверс" вислідом 5:2, а в других змаганнях півфіналу „Чорноморська Січ" здобула легку перемогу над Мадярським СК з Ню Бронсвіку. Перші ворота у цій півфінальній зустрічі здобув Понось з подачі Зен. Снилика. Опісля мадяри вирівняли, а на 18-ій і 26-ій хвилинах перерішили перемогу лика. Опісля мадяри вирівворота Хромовського з подачі Снилика і Каздоби.

Фінальним змаганням січовиків з німцями з Гобокен приглядалося понад 1 000 глядачів. Зустріч на високому рівні проходила з незвичайною завзятістю і швидкістю, наче в гаківці, при чому прихильники футболу захоплювалися чистою грою обидвох дружин. Щасливішими були німці, яким стала у пригоді контузія воротаря „Ч. Січі" Саварина. Згідно з правильником турніру не дозволено в кінцевих грах виставляти нових змагунів і тому „Січ" не могла заступити контуженого Саварина новим воротарем Юрковим.

Перші хвилини пройшли під знаком обережної і нервової гри. Та після несподіваного 1:0 для німців в 8-ій хвилині образ гри значно змінився. В 12-ій хвилині Саварин через важко контужену ногу викопнув м'яч в ноги змагунові німців, який з 10 метрів завернув його в сітку воріт „Ч. Січі". Не дивлячись на втрату двох воріт, січовики ще більше оживили свої наступи, завдяки яким скоро вирівняли вислід 2:2. Обидва ґолі здобув Понось, в 15-ій і 18-ій хвилинах. Перед самим закінченням половини німці знову здобули ведення 3:2. В другій півгрі „Ч. Січ" ще раз вирівняла із стрілу Хромовського - Снилика, однак в 36-ій хвилині Гобокен запевнив собі перемогу рішальним ґолем, якого тільки через свою контузію не зміг оборонити Саварин. В перерві між змаганнями представила Управа Ліґи збірну Футбольної Ліґи „Шейфер" до якої від „Ч. Січі" ввійшли Зенон Снилик і Володимир Каздоба. Склад „Ч. Січі" в цій грі: Саварин, Сольчаник, Янґ, Каздоба, Снилик, Хромовський, Понось (Савицький).

„Чорноморська Січ" (учні) Гобокен (учні) — 4:0

Нюарк, 13-го березня. — Наймолодші січовики, які змагаються в Німецько - Американському Футбольному Союзі, розгромили у цих мистецьких змаганнях своїх німецьких одноліткiв. Автором усіх чотирьох воріт для „Січі" був Шкурат. Склад учнівської дружини „Ч. Січі": —Лісевич, Юркевич, Шкурат, Медюх, Боднович, Вільчинський, Кладань, Турчак, Басняк, Яворський, Савицький, Ткач і Марущак.

„Чорноморська Січ" — Айріш Амерікенс 4:3

Елізабет, 13-го березня. — Футболісти „Ч. Січі" взяли участь у сімковому турнірі за „Чашу Чаріті" в місцевій залі Арморі. Першого противника перемогли січовики рахунком 4:3. Стрільцями воріт для „Січі" були: —Хромовський 2, Несторенко і Віктор Каздоба. До цих змагань виступила „Ч. Січ" без Снилика, Каздоби ІІ, Понося і Янґа в такому складі: Юрків, Попович, Каздоба І, Несторенко, Сольчаник, Воробець і Цинайко.

О. Твардовський

ЧЕРГОВА ПЕРЕМОГА „ДОВБУШАНОК"

Піттсфілд, Масс., 13-го березня — В елімінаційному турнірі відбиванки жінок Південно - Західньої Округи Нової Англії дружина „Довбуша" з Ню Гейвен здобула перше місце перед репрезентантками ІВКА з —Торрінґтону і Піттсфілду. Переможна жіноча дружина „Довбуша" виступала в такому складі: М. Антонишин, Л. Бойко, Е. Грузинова, М. Маковська, З. Снігурович (капітан), В. Ширай. Цим успіхом „довбушанки" закваліфікувалися до участи в турнірі за першість стейтів Нової Англії, який відбудеться 3-го квітня в залях Спрінґфілд Коледжу.

Д-р М. СНІГУРОВИЧ ПЕРЕВИБРАНИЙ НА ГОЛОВУ „ДОВУША" —

Загальні Збори УАСТ „Добуш" 7-го березня в Ню Гейвені перевибрали д-ра Михайла Снігуровича вчетверте на пост голови Т-ва. Крім нього до складу нової Управи вибрані: Я. Попель — заст. голови, Б. Антонишин — секретар, О. Пушкар — скарбник, І. Лодинський — імпрезовий референт, В. Гачкевич — господар, В. Ширай — ланкова відбиванки, Р. Дзюба — ланковий футболу. До Контрольної Комісії ввійшли: І. Витвицький, М. Пушкар і Р. Попель.

Зборами проводила президія: Г. Романюк — голова іО. Пушкар — секретар. Голова д-р М. Снігурович вичислив успіхи відбиванкованої ланки жінок „Добуша", які здобули четвертий раз першість СУАСТ - Схід, чашу за перше місце в турнірі на оселі „Верховина" та друге місце в турнірі на „Союзівці". Також подав голова у звіті про осяги „довбушанок" в американських мистецтвах Нової Англії, в яких вони виступали під фірмою місцевої ІВКА. Футболісти „Довбуша", за звітом голови, находяться на п'ятому місці „Б" кляси ліґи стейту Коннектикат та брали участь у футбольному турнірі УСК-у з Ню Йорку, влаштованому у Бавнд Бруку. Відбули вони теж зустріч з дружиною Єйлського Університету, яка закінчилася програною „Довбуша". Через брак зацікавлення української молоді футболом дружина „Довбуша" була змушена користуватися чужими змагунами. В дружині постійно грали такі українські змагуни: В. Денисенко, Р. Дзюба, Г. Духновський, А. Марків, Я. Ґіна, В. Пожар, Р. Попель (капітан), Р. Радовець і А. Слюсаренко.

Члени „Довбуша" вправляють теж інші роди спорту, але не зорганізували для них окремих ланок.

УАСТ „Довбуш" поставлене на здоровій фінансовій базі. Т-во є активним членом УККА в Ню Гейвені та місцеУККА в Ну Гейвені та місцевого УНДому і вдержує добрі взаємини з іншими громадськими установами. Члени „Довбуша" взяли організовану участь у посвячені пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні.

Вкінці Зборів голова подякував в імені нової Уярави за вибір і довір'я і візвав усіх до посиленої праці над притягненням української молоді до активу Т-ва та взагалі до праці для добра українського спорту.

М. Я.

Увага! БАТЬКИ! Увага!

Вже появилася книжечка для НАЙМЕНШИХ:

ЗАБАВКИ МАРТУСІ

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

із прегарними, двобарвними малюнками НІНИ МУДРИК-МРИЦ.

Ціна тільки — $ 1.00

Можна замовляти у книгарні „СВОБОДИ".

"SVOBODA" — P. O. Box 346 — Jersey City 3, N. J.

Відбудеться конференція в справі студентської преси

Управа Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА) та Українська Студентська Громада Ню Йорку влаштовують 3 квітня ц.р. першу з ряду Конференцію, присвячену питанням та обговоренням проблем студентської преси в загальному, та пресової діяльности СУСТА особливо.

Конференція п.н. „Пресова Конференція СУСТА" буде поділена на дві частини, перша частина присвячена двом доповідям на теми публікацій СУСТА. Доповідь про „Студентське Слово", котре появляється періодично вже впродовж 10 років при щоденнику „Свобода", виголосить мґр. Володимир Стойко, котрий був одним з основників СУСТА та першим редактором „Студентського Слова" та журналу „Горизонти", як рівнож довголітнім членом Управи СУСТА. Доповідь на тему журналу „Горизонти" виголосить Марта Савчак, теперішній віце-президент преси СУСТА та редактор „Студентського Слова".

Друга частина Конференції — присвячена панелевій дискусії на тему: „Значення студентської преси".

Марта Савчак,
(прес. реф. СУСТА).

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?

Позики на оплату студій, купівлю і направи домів, авт, лікарські рахунки і всякі потреби

САМОПОМІЧ
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N. J.
Tel.: 795-4061 (між 6-8 веч.)

Праця
• HELP WANTED MALE •

AUTO MAINTEN'CE

Праця на повний час у Alexander's Rent-A-Car. Обов'язки включають чищення, полішування і легкі направи. Мусять мати теперішній New York State Driver's License. Добра платня, щедрі бенефіти. Інтерв'ю щоденно вкл. в суботу 10 A.M. to 4 P.M.

ALEXANDER'S
Queens Blvd. & 63rd Rd.
Rego Park
також
2501 Gr. Concourse, Bronx
2592 3rd Avenue, Bronx

MECHANIC FOR DIESEL MOTORS
ДОСВІД ПРИ АВТОБУСАХ
Постійна праця. Добра платня і бенефіти. Приємні умовини.
ГОЛОСИТИСЬ:
WALTER'S TRANSIT
32-03 Vernon Blvd.,
LONG ISLAND CITY, N.Y.
TEL.: YE 2-2300

VENDING MECHANIC
Experienced on repair of soft drink machine. Good pay, steady nice working conditions. Call all week for appointment.
PEPSI—COLA
914 OWens 9-4700

Праця
MALE & FEMALE

ПОТРІБНО
ДО ВИКІНЧУВАННЯ ШИТТЯ
при хлоп'ячих і чоловічих плащах. Голоситись
H. F. CONTRACTING
303 Mercer Street
New York City 4th Floor

ОПЕРЕЙТОРКИ
Досвід при суконках. Цілість одягу. Приємні умови праці. Постійна праця.
JUDITH DRESS CO.
6919 New Utrecht Avenue
Brooklyn — TE 7-2700

ОПЕРЕЙТОРКИ
з досвідом на Merrow Sewing Machines при жіночім і дитячім спортовім одягу. Постійна праця — добра платня, приємні умовини.
68 E. Main St. Elmsford, N.Y.
(914) LY 2-5299

Праця
MALE & FEMALE

КУХАР -КА
до літнього табору від 23-го червня до 28-го серпня. Побажані з досвідом. Потрібне дещо знання англійської мови.
NASSAU GIRL SCOUTS
48 Berkshire Road
Great Neck, L. I.
(516) HU 7-2900

Real Estate

НАДЗВИЧАЙНЕ КУПНО
LAKE TELEMARK
Rockaway, N.J.
На продаж 2 пов. Cape Cod., 5 кімнат і лазничка, низ. податок, вел. будів. площа, доконале купно. Ціна на скор. продаж. Огляньте, щоб оцінити.
Phone: 201 OA 7-9209

EXCEPTIONAL OPPORTUNIY
Established Resort Hotel. Sullivan County (near Monticello), 33 Rms. Dining Rm. Casino Kitchen, all fully equipped. Also inc. new modern 4 Rm year-round split-level with garage + 3 Bungalows. Land covers both sides of new Highway. Must sacrifice due to other interest. Sacrifice $24.000. Call 212 Te 7-9635 (anytime).

CRESTWOOD
Senior Citizens
VILLAGE
Можете собі тепер позволяти на найліпше помешкання по переході на емеритуру.
3 і 4 КІМНАТНІ ДОМИ
Повна ціна $8,479
Зараз до зайняття.
Кошти одержання менше як $50 місячно. По безплатну брошуру пишіть:
Dept. N. S.
Box 166, WHITING, N. J.

НЕ ТРЕБА ДОВГО ЧЕКАТИ

ПЕРЕКОНАЙТЕСЬ САМІ І ЗАЖИЙТЕ ЩЕ СЬОГОДНІ
ЗІЛЛЯ
під назвою
J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND # 6,
а вже завтра почуєтесь ліпше. Якщо не будете задоволені протягом 48 годин, зверніть пачку, а гроші будуть Вам сейчас повернені.
Терплячі на симптоми, як квасн жолудка, запір, нестравність, гази, відбивання, звороти голови, біль у крижах і інші недомагання НЕ ЧЕКАЙТЕ, а спробуйте зараз!
Ціна одної пачки $10.00, а якщо хочете для свого приятеля, тоді дві пачки тільки — $15.00. Пишіть зараз долучуючи чек або Моней Ордер на адресу:
THE MILLER CO., INC.
Dpt. 41
790 Broad Street Newark, N.J.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Посмертні згадки

ІВАН БАТРИН, член Б-ва св. Ів. Хрестителя — 292 Відд. в Дітройт, Міш., помер 26 лютого 1965 р. Покійний народ. 28 лютого 1897 р. в с. Росохач, пов. Чортків, Україна. Полишив у смутку дружину Павліну, 3 синів Володимира, Богдана, Євгена і 5 внуків. Похорон відбувся 23 лютого 1965 р. з пох. заведення до церкви св. І. Хрестителя, при участи родини, членів Б-ва та приятелів. Тлінні Останки Покійного спочивають на цвинтарі St. Hedwig, Dearborn, Michigan.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

АННА РАТТЕР, членкиня Т-ва Ів. Франка — 266 Відд. УНС в Амстердамі, Н. Й., померла 20 лютого 1965 р. Покійна народилася 25 грудня 1914 р. в Амстердамі, Н. Й. Полишила в великім смутку стареньку маму Єву Федишин, сестру Марію і брата Йосипа. Похорон відбувся 23 лютого ц. р. з церкви св. о. Миколая, а відтак на цвинтар св. о. Миколая, при участі родини, сусідів і союзовців.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Труфин, секр.

ВАСИЛЬ САВЧУК, довголітній член Т-ва ім. Б. Хмельницького — 137 Відд. УНС в Вест Істон, Па., помер 30-го січня 1965 р. на 84-му році життя. Покійний нар. в с. Синків, пов. Радехів, Зах. Україна. До Америки прибув 1907 р. Покійний залишив в глибокому смутку дружину Марію, 4 синів Романа, Івана, Теодора і Василя, 2 доньки Елизавету і Ольгу, 4 невістки і 2 зятів та 12 внуків і 3 правнуків. Похорон відбувся 3 лютого 1965 р. з пох. заведення до укр. кат. церкви св. Духа а відтак на парафіяльний цвинтар при участі родини, членів Т-ва, приятелів і знайомих.
Вічна Йому Пам'ять!
Ст. Колодруб, секр.

СОФІЯ РОДНІЦКА, членкиня 234-го Відд. УНС в Елизабет, Н. Дж., померла 13 грудня 1964 р., проживши 45 років. Народжена в Елизабеті, до УНСоюзу вступила 1947 року. Полишила в смутку 84-річну матір Анну Горинь, чоловіка Николу, сина, дочку, брата і сестру — всі члени УНСоюзу. Похорон відбувся з Укр. Кат. Церкви в Елизабет, Н. Дж. на цвинтар у Гілсайд.
Вічна Їй Пам'ять!
І. Іваник, секр.

МУЗИЧНІ ТВОРИ
ОЛЕКСАНДРА КОШИЦЯ
Народні та історичні пісні на мішаний, чоловічий і жіночий хори.
Повне посмертне видання!
За три збірки ціна лише $3.50
Замовлення слати:

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШОВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень надсилати до:

"SVOBODA"
83 Brand Street Jersey City, N. J. 07303

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
НАЙКРАЩІ ПИСАНКИ в АРЦІ.

Різне

Українське Висилкове Бюро
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ І ХАРЧЕВІ. Рівнож авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д.
Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6-ої веч., в неділі від 10-3 по пол.

Business Opportunity

ДЕЛІКАТЕСЕН
$100,000 річний бизнес. 80% Lunch & Catering. Модер. влаштування, ідеал. для подружжя, дуже низ. рент, включ. 22 кім. апарт. Власник мусить продати через недугу. Це копальня золота для того, що знає бизнес, доск. купно, ціна на скорий продаж. Тел. власника LY 9-9588.

CUSTOM TAILOR STORE
Повне влаштування, готове до провадження, також дещо товару, ідеал. для подружжя. Продається з втратою тільки з уваги на недугу. Першоклясне положення, треба оглянути, щоб оцінити, власник при
92-22 Astoria Blvd.
BA 9-4861, Astoria

ПЕЧАТКИ
в різних мовах, друкованими і писаними черенками з ЕМБЛЕМАМИ — виробляє —
ROMAN IWANYCKYJ
2883 Wilkinson Avenue
BRONX 61, N.Y.
Tel.: TA 3-8407
Печатки на три лінії в двох інчах з пересилкою 2 дол.
Як рівнож —
• Друки для лікарів
• Seals
• Envelopes - Letterheads
• Photo Offsets - Labels
• Orders & Salesbooks
• Advertising Specialties
• Calendars, Pencils, Pens
• Match Books, etc.
1,000 ВІЗИТІВОК $4.50

• FUNERAL DIRECTORS •

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ТАРЗАН, ч. 5405. Чортівське дерево.

Жертовні барабани били по цілому селі, як поденервованих в'язнів вивели з тюрми.

— Ми негайно йдемо до чортівського дерева! — драматично гукнув король.

— Чортівського дерева? — запитував Тарзан. Тубілець хихотав. — Будьте терпеливі... Незабаром довго дивитися будете на нього!